

אגף תכנים, תוכניות,
הכשרה והשתלמויות

כיתה י"א

לחיות במדינה יהודית דמוקרטית

מבוא

תחנות משמעותיות: בחינות בגרות, הכנה לשירות משמעותי, מסע לפולין, מסע משואה לתקומה

מטרה מרכזית

לטפח בבני הנוער תחושות של השתייכות, של מעורבות ושל מחויבות למדינת ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית.

ערכים מרכזיים: מחויבות למדינת ישראל, כבוד לזולת, שוויון זכויות, זכויות מיעוטים, סולידריות

אזרחית, ערך חיי אדם

תוכנית החינוך החברתי ערכי לכיתה י"א עוסקת בגיבוש מחויבותם של התלמידים למדינת ישראל על בסיס העמקת הבנתם את ערכי היסוד שלה כמדינה יהודית דמוקרטית.

בכיתה י"א, לאחר קבלת תעודת הזהות, יש מקום להעמיק את הדיון בזהות הקולקטיבית לדיון בכלל החברה הישראלית כחברה רב תרבותית – שבה חיים זה לצד זה דתיים וחילונים, ערבים ויהודים, ותיקים ועולים חדשים ועוד. בשנה זו, אפשר להעמיק את הדיון על אודות דרכים אפשריות לשמירת הסולידריות החברתית במדינת ישראל, בשמירה על אופייה היהודי והדמוקרטי ובשימור המרכיבים המייחדים את הקבוצות השונות ואת המגזרים השונים שבה. בהתאם לכך, התוכנית כוללת פעילויות העוסקות בפרשנויות שונות למושג "מדינה יהודית דמוקרטית" ופעילויות הנוגעות בסוגיות הקשורות לערכים יהודיים ודמוקרטיים: אידיאולוגיה ציונית, סולידריות חברתית, פלורליזם וכבוד האדם.

בכיתה י"א, מתחיל תהליך ההכנה לקראת שירות משמעותי – צבאי, לאומי או אזרחי. כחלק מתהליך זה, מתקיימות פעילויות שמכינות את התלמידים לקראת תהליכי המיון שיעברו בצבא ומספקות להם מידע על תהליך הגיוס ועל מסלולי השירות לבנים ולבנות.

תלמידי כיתה י"א ניגשים לבחינות הבגרות. חשוב לדון עימם במשמעות הבחינות בעיניהם ובסוגיות הנוגעות לשמירה על טוהר הבחינות.

בכיתה י"א התלמידים ממשיכים בהתנסות האישית והקבוצתית בתרומה לקהילה בתוכנית להתפתחות אישית ולמעורבות חברתית, במבט מתרחב מהקהילה הקרובה לכלל החברה. הלמידה תתמקד בפיתוח המוטיבציה של התלמידים ומסוגלותם לזהות צרכים בחברה הישראלית וליזום מענים להם. כחלק מכך, יילמדו מושגים ונושאים הקשורים לערכים ולצרכים חברתיים במדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. הכוונה היא להעצים את התלמידים ולעודד אותם ליזום פרויקטים חברתיים בהתאם לצרכים שיזהו ובהתאמה לכישוריהם ולתחומי התעניינותם.